

T.C.
AĞRI VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü
PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI

GİRİŞ

Pandemik İnfluenza Planı'nın amacı; bir influenza pandemisinden etkilenecek İl Milli Eğitim kurumu personeli ve onlara bağlı kurum ve kuruluşların influenza pandemisini tanımalarını, rollerini ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere en uygun şekilde hazırlık yapmalarını ve pandemi durumunda koordinasyon içinde hareket etmelerine yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır

Bir influenza pandemisinde, aşağıdaki durumlar beklenir;

- ❖ İnfluenza (grip), influenza virüslerinin yol açtığı bir solunum yolu hastalığıdır
- ❖ Enfeksiyonun, dünyanın her yerindeki bölgesel salgınlarla küresel düzeyde yayılabileceği göz önünde tutulması gereken noktalaradır.
- ❖ Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir. Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayarlar ve bulaştıracıdır.
- ❖ Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynamaktadır.
- ❖ Artan temasın olması nedeniyle hasta sayısı artacak, çalışanların ve öğrencilerin sayısı azalacak ve eğitim öğretim hizmetleri büyük ölçüde aksayacaktır.

AMAÇ VE HEDEFLER

Pandemik planlamanın amacı; ilimizdeki İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı kurum ve kuruluşların influenza pandemisini tanımaları ve sorumluluklarını yerine getirmek üzere hazırlık yapmalarına yardımcı olacak bilgi ve çerçeveyi sağlamaktır.

Planlama, pandemik influenza bulaşmasını, hasta sayısını hastanede yatmayı ve ölümleri azaltabilir, kamu hizmetlerinin sürekliliğini sağlayabilir ve pandeminin ekonomik ve sosyal yükünü azaltır.

Pandemi planında amaç, hazırlık için gereken minimum şartlara ilişkin bir taslak sunmak ve sonuçta en uygun şekilde hazır olmayı sağlamaktır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Aşağıda sıralanan stratejilerin eğitim kurumlarında uygulanması pandemik influenza'nın toplumsal etkilerini azaltacaktır

Öğrencilere aşı yapılması öğrencilerle birlikte çocukların ailelerinde de influenza vakalarını önemli oranda azaltır.

İlde Bulunan Eğitim Kurum ve Kuruluşların Pandemiye Yönelik Görev ve Sorumlulukları

- Pandemi Faaliyet Planlarının hazırlanması ve bu planlara uygun hareket edilmesi,
- Yurt/pansiyon pandemi planlarının hazırlanması,
- İl koordinasyon kurulunca talep edilen uygulamaların pandemi yönetimi kapsamında gerçekleştirilmesi,
- Eğitim kurumlarındaki devamsızlıkların günlük olarak İl/İlçe Sağlık Müdürlüğü'ne / TSM'ye bildirilmesi
- Eğitim kurumlarında, Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda hijyen kurallarına uyulması konusunda azami özen gösterilmesi,
- Pandemi aşı uygulamasının Sağlık Bakanlığı önerileri doğrultusunda Sağlık Müdürlüğü ile koordineli olarak yapılmasının sağlanması,
- Sağlık Bakanlığı'nın hazırladığı materyal kullanılarak eğitim kurumlarında pandemi ve enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemleri hakkında öğretmenler tarafından eğitim verilmesinin sağlanması,
- Talep doğrultusunda sağlık hizmetleri alanında eğitim alan öğrencilerin görevlendirilmesinin sağlanması,
- Gönüllü personel teminine destek verilmesi,
- Yabancı dil tercüman desteğinin sağlanması,
- Eğitim ve öğretime ara verilmesine dair kararların Sağlık Müdürlüğü ile koordineli olarak Sağlık Bakanlığı'nın önerileri doğrultusunda gerçekleştirilmesi.

KAPSAM

Bu talimat, influenza pandemisi sırasında İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve bağlı kuruluşlarda uygulanır.

İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNÜN MEVCUT DURUMU

Ağrı İlimizin merkezi dışında, 7 ilçesi mevcuttur.

İlimiz dahilinde toplam 968 Okul/Kurum bulunmaktadır

OKUL VE KURUM SAYILARI

İLÇE	OKUL KURUM	ANAOK.	İLKOK.	ORTAOK.	ORTA ÖĞRT.	HALK EĞİT. MERKEZİ	BİLSEM	OLGUNLAŞ. ENSTİTÜSÜ	MESLEKİ EĞİT. MERK.	RAM	TOPLAM
MERKEZ	177	10	106	41	21	1	1	-	1	1	359
DOĞUBAYAZIT	177	6	100	44	10	1	-	-	1	-	339
ELEŞKİRT	93	2	60	22	7	1	-	-	-	-	185
TUTAK	87	-	68	18	3	1	-	-	-	-	177
HAMUR	72	1	53	14	2	1	-	-	-	-	143
PATNOS	212	4	117	54	9	1	-	-	1	1	399
TAŞLIÇAY	60	2	38	11	2	1	-	-	-	-	114
DİYADİN	90	2	63	17	5	1	-	-	-	-	178
TOPLAM	968	27	605	221	59	8	1				

ÖZEL OKUL SAYILARI

İLÇE	ANAOKU	İLKOKUL	ORTAOKUL	ORTAÖĞRT.	TOPL
MERKEZ	3	3	3	3	12
DOĞUBAYAZIT	1	1	2	3	7
TOPLAM	4	4	5	6	19

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ SAYILARI

İLÇE	ÖĞRETMEN SAYISI	ÖĞRENCİ SAYISI	GENEL İDARİ-TEKNİK-YARDIMCI PERSONEL
MERKEZ	2,276	45,567	62-12-224
DOĞUBAYAZIT	1,577	30,170	37-7-30
ELEŞKİRT	538	9,898	28-2-26
TUTAK	468	8,535	24-4-58
HAMUR	308	5,018	21-4-15
PATNOS	1,642	35,495	37-9-96
TAŞLIÇAY	333	5,358	19-4-12
DİYADİN	590	13,167	27-8-23
TOPLAM	7,732	153,208	255-50-484

PANSİYON-YURT BİLGİLERİ

İLÇE	RESMİ ERKEK PANSİYON	RESMİ ERKEK PANSİYON YATAK SAYISI-KONTENJAN	RESMİ KIZ PANSİYON	RESMİ KIZ PANSİYON YATAK SAYISI - KONTENJAN	RESMİ KIZ/ ERKEK PANSİYON	RESMİ KIZ/ ERKEK PANSİYON YATAK SAYISI - KONTENJAN
MERKEZ	11	1,578-1,295	14	2,372-1577	14-11	3,950-2,872
DOĞUBAYAZIT	6	1,302-737	8	931-813	8-6	2,233-1,550
ELEŞKİRT	2	336-211	2	296-217	2-2	632-428
TUTAK	3	418-171	3	366-137	3-3	784-308
HAMUR	3	700-406	3	550-341	3-3	1,250-747
PATNOS	9	2,104-908	9	1,410-912	9-9	3,514-1820
TAŞLIÇAY	3	469-250	3	399-287	3-3	868-537
DİYADİN	6	750-539	6	670/476	6/6	1,420/1,015
TOPLAM	43	7,657-4,517	48	6,454-4,760	48/43	14,651-9,277

**İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ PANDEMİ KOORDİNASYON VE PLANLAMA
EKİBİ**

İl Milli Eğitim Müdürü	Mehmet Faruk TEKİN
İl Milli Eğitim Müd.Yrd	Neriman KARAKOÇ
İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi	Yakup ZARİÇ
İş Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı	Emrah KARAKAL

KURULAN EKİPLERİN GÖREV VE SORUMLULUKLAR

EĞİTİM HİZMETLERİ	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı - İşyeri hekimi
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Temel Eğitim Hizmetleri Şubesi
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Ortaöğretim Hizmetleri Şubesi
PANDEMİ İZLEME HİZMETLERİ	Özel Öğretim Kurumları Hizmetleri Şubesi

TOPLU YAŞAM ALANLARI İÇEREN KURUM/KURULUŞLAR İÇİN PANDEMİK İNFLUENZA FAALİYET PLANI KONTROL LİSTESİ

Askeri birlikler, yatılı sosyal hizmet kuruluşları, yurtlar, geçici barınma merkezleri, pansiyonlar ve ceza infaz kurumları, vb. toplu yaşanan kapalı ortamlarda solunum yolu ile bulaşan hastalıklar toplumdan daha fazla risk oluşturmaktadır. Pandemi sürecinin yönetiminde; ne tür olanaklara sahip olduğu, ne yapılması ve ne zaman yapılması gerektiğinin bilinmesinin cevapları önemlidir. Bu nedenle pandemik influenza için faaliyet planları bulunmalıdır. Toplu yaşam alanları içeren kurum/kuruluşlarda pandemiye hazırlık aşamasında yapılması gerekenlerin kontrolü Tablo 9’da yer alan liste kullanılarak yapılmalıdır.

Tablo 9. Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemi İnfluenza Faaliyet Planı Kontrol Listesi

No	Kontrol Edilmesi Gerekenler	Evet (√)	Hayır (√)	Açıklama
1	Pandemik influenza faaliyet planı hazırlandı mı?			
2	Pandemi faaliyet planı hazırlanması için bir koordinatör ve ekip belirlendi mi?			
3	İl sağlık müdürlüğü ile koordineli olarak hazırlanacak “İletişim Planı” kapsamında; pandemi durumunda il sağlık müdürlüğüne bildirim yöntemi ve sorumlusu(ları) ve yedekleri belirlendi mi?			
4	İl sağlık müdürlüğü ilgili sorumluları ile ilgili bilgiler alındı mı?			
5	Kurum içi iletişim planı hazırlandı mı?			
6	Kurumda çalışan toplam personel sayısı belirlendi mi?			
7	Kurumda çalışan sağlık personeli sayı ve unvanı ile ilgili bilgiler belirlendi mi?			
8	Kurumda ikamet eden kişi sayıları belirlendi mi?			
9	Kurumda ikamet eden kişiler arasında mevsimsel influenza risk grubunda (Ek-3) olanlar belirlendi mi?			
10	Kurumda bulunan sağlık birimleri ve bu birimlerin kapasiteleri belirlendi mi?			
11	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gerekmeyen hastaların takip ve izolasyon alanı belirlendi mi?			
12	Pandemi durumunda hasta izolasyonu veya hastaların belirlenen alana toplanmasının yönetimi için planlama yapıldı mı?			
13	Hastanede yatarak tedavisi gerekmeyen hasta kişilerin tıbbi takibi için gerekli sağlık personeli planlandı mı?			
14	Pandemi durumunda hastanede yatarak tedavisi gereken hastalar için hastaneye sevk planı hazırlandı mı?			
15	Kurumda alınması gereken enfeksiyondan korunma ve kontrol önlemlerini uygulamaya yönelik yöntemler belirlendi mi?			

No	Kontrol Edilmesi Gerekenler	Evet (√)	Hayır (√)	Açıklama
16	Kurumda çalışan ve ikamet eden kişilere pandemik influenza ile ilgili eğitimler verildi mi?			
17	Kurumda çalışan ve ikamet eden kişilere pandemik influenza ile ilgili eğitimler verildi mi?			
18	Kişisel koruyucu ekipman ihtiyacına ve teminine yönelik planlama yapıldı mı?			
19	Kurumda hizmetin devamı için kritik olduğu değerlendirilen kişiler için pandemik aşı ve/veya antiviral ilaç ihtiyacı belirlendi mi?			
20	Rutin işlerin idamesi için yedek/ek personel belirlendi mi?			
21	Kurum şartları değerlendirilerek ziyaretçilere yönelik planlama yapıldı mı?			
22	İl planına entegre edilmesine yönelik kurum pandemi planının bildirimini yapıldı mı?			
23	Pandemi durumunda ihtiyaç duyulabilecek temel yaşam malzemelerinin (su, gıda, temizlik malzemesi vb.) sağlanmasına yönelik planlama yapıldı mı?			
24	Kurum mevzuatı değerlendirilerek ailesinin yanına gönderilmesi mümkün olanlara yönelik planlama yapıldı mı?			
25	İhtiyaç duyulan malzeme ve hizmet temini için mali kaynak belirlendi mi?			
26	İl planında ek hizmet binası olarak belirlenen binalarda ikamet edenlere yönelik planlama (kalanların eve gönderilmesi, başka kurumlara nakli, hizmete yönelik hazırlıklar vb.) yapıldı mı?			
27	Pandemi tatbikatına yönelik planlama yapıldı mı?			

EĞİTİM KURUMLARINDA YAPILACAKLAR

İnfluenza gibi hava yolu ile bulaşan enfeksiyonların yayılımı kapalı ortamlarda daha kolay olduğu için eğitim kurumlarında hastalığın bulaşmasını engelleyecek önlemlerin alınması, eğitim kurumlarında çalışan tüm personel ve öğrencilerin hijyen kuralları konusunda bilgilendirilmesi gereklidir.

Bu önlemlerin alınması için sağlık çalışanları, okul yönetimi ve öğretmenler, veliler ve öğrenciler arasında iş birliği ve eşgüdümün sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Çocuklarda ve yaşlılarda mevsimsel influenza hastalığının klinik tablosunun genç erişkinlere göre daha ağır seyrettiği bilinmektedir.

Çocuklar daha uzun süre çevreye virüs yayarlar ve bulaştırıcıdırlar. Bu iki önemli nedenden dolayı influenza enfeksiyonunda çocuklar önemli bir role sahiptir

Ek olarak el yıkama alışkanlıklarının yeterince sık olmaması, okul ortamında arkadaşları ile oldukça yakın ilişkide olmaları enfeksiyonun bulaşmasını ve yayılmasını kolaylaştırmaktadır.

Öğrencilere aşı yapılması öğrencilerle birlikte çocukların ailelerinde de influenza vakalarını önemli oranda azaltır.

Eğitim kurumlarının influenza sezonunda toplumda enfeksiyonun yayılmasında önemli rol oynaması ve eğitim kurumlarında alınacak önlemlerin hastalığın toplumdaki yayılım hızında azalma sağlaması, eğitim kurumlarına ayrı bir önem verilmesini gerekli kılmaktadır.

Aşağıda sıralanan stratejilerin eğitim kurumlarında uygulanması pandemik influenza'nın toplumsal etkilerini azaltacaktır

KİŞİSEL KORUYUCU ÖNLEMLERİN EĞİTİM KURUMLARINDA GÖREV YAPAN PERSONEL VE ÖĞRENCİLER TARAFINDAN UYGULANMASI

Eğitim kurumlarındaki öğrenci ve çalışanlara yönelik kişisel koruyucu önlemleri anlatan eğitimler düzenlenmelidir.

Bu eğitimlerde mevsimsel influenza, IBH belirtileri, hasta kişiden bulaşmanın önlenmesi için yapılacaklar ve pandemik influenza ile ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan bilgiler anlatılmalı ve aşağıdaki konulardan bahsedilmelidir.

- ❖ Öksürük ya da hapsirik sırasında ağız mendille kapatılmalı ve bu mendil çöpe atılmalıdır. Mendile ulaşılamadığı durumlarda kol içine hapsirilmalı/öksürülmelidir.
- ❖ Elleri yıkamak influenza ve diğer bulaşıcı hastalıklardan koruyacak en önemli önlemlerdendir.
- ❖ Öksürük, hapsirik sonrası, yemekten önce ve sonra, tuvalet kullanılmışsa, kapı kolu, merdivenlerin tırabzanlarına dokunulmuşsa eller yıkanmalıdır.
- ❖ Eller, su ve sabunla yıkanmalı, su-sabun temin edilemediği durumlarda alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmelidir.
- ❖ Eller yıkandıktan sonra, tek kullanımlık kâğıt havlu ile kurulanıp, musluk bu havlu ile kapatılmalı ve havlu çöp kutusuna atılmalıdır.
- ❖ Mümkün olduğu kadar öğrenciler ellerini, ağızlarına ve gözlerine temas ettirmemelidir.
- ❖ Mümkün olduğu kadar toplu etkinliklerden kaçınılmalı, yapılacaksa etkinlikler açık havada düzenlenmelidir.

İnfluenza benzeri hastalık vakalarının saptanması ve bildirimi

Aileler IBH (inflamatuvar Bağırsak Hastalığı) belirtisi olan çocukları eğitim kurumuna göndermemeli ve bu durumdan eğitim kurumu yönetimini haberdar etmelidir. Benzer şekilde öğretmenleri tarafından öğrenciler değerlendirilmeli ve hastalık belirtisi gösteren öğrencilerin eve gitmeleri sağlanmalıdır. Eve gidene kadar öğrencilerin varsa eğitim kurumunun sağlık hizmetleri verilen bölümünde, yoksa diğer kişilerle temasını önleyecek şekilde ayrılmış bir odada gözlem altında tutulması uygun olacaktır. Öğrencilerin eve dönerken toplu ulaşım aracı ya da öğrenci servisini kullanma zorunluluğu olması durumunda öğrencilerin ağız ve burnunun cerrahi maske ya da temiz bir mendille kapatılması uygun olacaktır. Bu durumun okul yönetimine bildirilmesi, hastalığın eğitim kurumundaki durumunun değerlendirilmesi yönünden çok önemlidir.

Okul yönetimi, olası influenza vakasına ait öğrenci devamsızlıklarını günlük olarak bildirmelidir. Devamsızlık bilgilerinin kurumlar arası veri akışı yayımlanacak prosedürlere göre yapılacaktır.

Hastalık nedeni ile eğitim kurumlarınca öğrenci ve personel devamsızlıklarının takip edilebilmesi için çocukları eğitim kurumuna devam etmeyen velilerin devamsızlık nedenlerini günlük olarak eğitim kurumuna bildirmeleri gerekmektedir. Bunun yanı sıra hastalığı nedeni ile rapor olarak devamsızlık yapan öğrencilerin de kayıt altına alınması gereklidir. Bu bilgiler okul müdürü tarafından görevlendirilecek bir müdür yardımcısı ya da bir öğretmen tarafından izlenmeli ve devamsızlık yapan öğrenciler ve personel, öğrencilerin sınıflara göre dağılımı ve bunlardan kaçının IBH nedeniyle gelmediği günlük olarak bildirilmelidir.

Sağlık müdürlüğü bu konuda sorumlu tutulan öğretmenlere IBH'ın tanımı, devamsızlık takibinin önemi ve velilerden istenecek bilgiler konusunda kısa bir eğitim vermelidir.

Hasta kişilerin 7-10 gün içerisinde iyileşmesi beklenmektedir. Ancak bu süre bazı durumlarda uzayabilmektedir.

İnfluenza benzeri hastalık nedeniyle eve gönderilen öğrenci ya da personelin hastalık belirtileri geçene ve kendini günlük faaliyetlerini yapabilecek kadar iyi hissedene dek eğitim kurumuna gelmemesi ve risk grubunda olan kişilerin sağlık kuruluşlarına başvurularının sağlanması tavsiye edilmelidir.

İstirahat hem daha kısa sürede iyileşmeyi sağlar hem de hastalığın diğer çocuklara bulaşmasını engeller.

Bu dönemde hasta kişilerin mümkün olduğu kadar dışarı çıkmamaları ve kalabalık ortamlardan (sinema, konser, toplu taşıma araçları gibi) uzak tutulmaları konusunda bilgi verilmesi gerekmektedir.

Enfeksiyon kontrolü için önlemler ve eğitim kurumunda alınacak temizlik önlemleri

İnfluenza virüsleri yüzeylerde uzun süre aktif kalabilirler. Ancak temizlik uygulamalarını takiben hızla yok olurlar.

Öğrencilerin çok fazla temas ettikleri yüzeylerle (kapı kolları, tuvalet kapıları, lavabo muslukları, bilgisayar klavye ve fareleri, servis kapı kolları ve oturma yerlerinde tutunmaya yarayan kollar vb.) bulaşma gerçekleşebilir.

- ❖ Ayrıca yemek servisi yapılan eğitim kurumlarında bu yüzeylere sandalyelerin üst kısımları, yemek masaları, turnike kolları da eklenebilir.
- ❖ Bu yüzeylerin günde en az iki kez temizlenmesi hastalığın bulaşmasını önleyici etki gösterecektir.
- ❖ Temizlik yapan kişinin bu işleri yaparken eldiven giymesi gerekmektedir.
- ❖ Eğitim kurumlarında özellikle pandemi dönemlerinde temizliğin sağlanması hastalığın bulaşmasının engellenmesinde önemli rol oynayacağı için her eğitim kurumunda temizliği yapacak personel temin edilmeli ve bu personelin sürekliliği sağlanmalı ve buna yönelik planlamalar yapılmalıdır.
- ❖ İnfluenza gibi solunum yolu ile bulaşan hastalıklardan korunmak için öğrencilerin bir arada bulunduğu mekânlarda (derslik, kantin, yemekhane, spor alanları, okul servisleri vb.) aşağıdaki hususlara dikkat edilmesi önem arz etmektedir.
  - Eğitim kurumlarında sınıflar, öğretmen odası ve diğer odalar, hava akımını sağlayacak şekilde sık sık havalandırılmalıdır.
  - Okul ve kreş gibi toplu yaşam alanlarında oyun parkı, oyuncaklar, çocuk karyolası, etajer, sandalye, yemek masası, pencere kenarı, kapı kolu gibi sık temas edilen yerler deterjanlı su ile günlük temizlenmelidir.
  - Sık kullanılan ve canlı influenza virüslerinin bulunabileceği yüzeylerin (kapı kolları, bilgisayar klavyesi, cep telefonu ya da kablolu telefon ahizeleri, televizyon uzaktan kumandaları, sandalye, masa ve sıralar vb. yüzeyler) dezenfeksiyonu için Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen oranda sulandırılmış çamaşır suyu yeterlidir.
  - Temizlik, temiz alandan kirli alana doğru yapılmalıdır.
  - Temizlik malzemeleri her bölüm için ayrı olmalı ve temizlik malzemeleri kendi ambalajlarında ya da etiketlenmiş olarak saklanmalıdır.
  - Temizlik için kullanılan malzemeler ıslak bırakılmamalıdır. Temizlik bitiminde malzemeler uygun şekilde yıkanıp kurutulmalıdır. Temizlik malzemeleri ve paspaslar mutlaka kuru olarak, mümkünse ayrı bir oda/bölmede saklanmalıdır.
  - Temizlik için kullanılacak çamaşır suyunun sulandırılma işlemi günlük olarak yapılmalıdır. Temizlik için hazırlanan bu su, fazla kirlendiğinde veya bir bölümden başka bir bölüme geçerken değiştirilmelidir.
  - Zemin ve koridorlar günlük olarak ve/veya kirlendikçe paspaslanmalı, ardından kurulmalıdır.

- Lavabo temizliği: Lavabo ve etrafı günlük ve görünür kirlenme oldukça su ve deterjan ile temizlenmeli, çamaşır suyuyla dezenfekte edilmelidir.

Sağlık Bakanlığı'nın pandemik influenza aşı önerilerinin dikkate alınması

- ❖ Sağlık Bakanlığı'nın nerileri doğrultusunda öncelikle aşı yapılacak ğrenci ve personel belirlenmeli ve aşı uygulanması desteklenmelidir

Hizmetin sürdürülebilmesi için alternatif planlamaların yapılması

- ❖ Orta şiddetli bir pandemide yaklaşık beş kişiden birinin hasta olması beklenmektedir.
- ❖ Kurumda alışan personelin de hasta olabileceği göz önüne alınarak, kurumda çalışanların işe gelmemeleri durumunda hizmetin sürdürülebilmesine yönelik personel planlaması yapılmalıdır.

Bünyesinde yurt/pansiyon vb. barınma alanı bulunan kurumlar için plan hazırlanması

- ❖ Bünyesinde ğrencilerin yatılı olarak barındığı yurt/pansiyon vb. barınma alanı bulunan kurumlar tarafından hazırlanan pandemik influenza faaliyet planları kontrol edilirken Toplu Yaşam Alanları İçeren Kurum/Kuruluşlar İçin Pandemik İNFLUENZA Faaliyet Planı Kontrol Listesi kullanılmalıdır

PANDEMİ SIRASINDA EğİTİM ğRETİME ARA VERİLMESİ

Pandemi sırasında eğitim kurumlarında pek çok hafif vaka ile karşılaşılabilir. Bu hafif vakalar gözden kaçabilir ve yeterli korunma ve kontrol önlemleri alınamayabilir.

Bu durum hastalığın yayılımında önemlidir ve çocukların evlerindeki bireylere bulaştırma olasılığını artırmaktadır.

Evlerde risk grubundaki diyabet, kalp hastası, dâhil kişilerin bulunması ağır vakaların ortaya çıkmasına yol açabilecektir. Diğer yandan çocukların hastalanması nedeniyle bazen aile bireylerinden birisinin çocuğuna bakmak için işe gitmemesi, hatta bu bireyin hastalanarak işe gitmemesi gibi sosyal ve ekonomik zararlara da neden olabilmektedir.

Eğitim kurumlarında eğitim ve öğretime ara verilmesi; eğitim kurumlarındaki öğrenciler ve yöneticiler dâhil tüm personelin eğitim kurumundaki faaliyetlerini geçici süre durdurularak herkesin evlerine gönderilmesidir.

Bu karar verilirken yerel sağlık yönetimi bölgedeki hastalık görülme durumuna göre Sağlık Bakanlığı'na danışarak mülki amire öneride bulunur

Eğitim ve öğretime ara verme kararı alınmadan önce aşağıdaki soruların da yanıtlanması gerekmektedir:

- Öğrencilerde ya da eğitim kurumunda çalıŐanlarda konfirme vaka saptanmıŐ mıdır?
- Okula yakın bir başka okulda salgın saptanmıŐ mıdır?
- Eğitim ve öğretime yeniden baŐlanmasında göz önüne alınacak kriter ya da durum olarak saptanan belirleyici ne olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verme süresi ne kadar olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verildiği sürece eğitimin devamı için ne tür önlemler alınacaktır?
- Ailelerle ve öğretmenlerle eğitim ve öğretime ara verme sonrası iletişim nasıl sağlanacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilen eğitim kurumlarının ğrencilerinin sosyal aktiviteleri için yapılandırılmıŐ bir program mevcut mudur?
- Eğitim kurumlarında yapılan sosyal ve sportif faaliyetlerin sürdürülmesinde alınacak tedbirler neler olacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verildiğinde çocukların ev bakımını sağlayacak veliler için alınmıŐ idari ve sosyal tedbirler neler olacaktır? Bu nedenle iŐe gelemeyen velilerin iş ortamında yaratacağı eksiklikler için ne tür tedbirler alınacaktır?
- Eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda edinilmesi gereken kazanımlar nasıl olacaktır?
  - Okullarda eğitim ve öğretime ara verilmesi durumunda okullar açılmadan önceki dönemde tekrar temizlik yapılması gereklidir

ENFEKSİYON KONTROL ÖNLEMLERİ

KURUMLARDA ÇALIŞANLARA YÖNELİK ENFEKSİYON KONTROLÜ

Topluma yönelik enfeksiyon kontrolünde, pandemi döneminden bağımsız olarak, her zaman, enfeksiyondan korunmaya yönelik toplumun farkındalığını artırmak ana amaç olmalıdır.

Enfeksiyon kontrolünde el hijyeni ve solunum salgılarına temasın engellenmesi esastır.

El hijyeni, sağlık bakım uygulamalarında bulaşıcı ajanların geçiŐini azaltmak için en önemli uygulamadır.

- ❖ El hijyeni terimi suyla sabunla yıkama, ardından kurulama veya alkol bazlı el antiseptiklerinin kullanımını içerir.
- ❖ Eğer ellerde gözle görülür kirlenme varsa veya solunum salgılarına maruz kalınmıŐsa, alkol bazlı el antiseptiklerinin etkinliği kısıtlı olacağından, eller su ve sabunla yıkanmalı ve kurulanmalıdır.

- ❖ Kurulama için tek kullanımlık kâğıt havlular kullanılmalı ve ayakla çalışan kapaklı çöp kutularına atılmalıdır.
- ❖ İnflüzanın bulaşmasında esas yol öksürme, hapşırma esnasında solunum yollarından çıkan damlacıkların inhalasyonudur.
- ❖ Ellerin, göz ve burun mukozasından uzak tutulması hastalığın yayılmasını önleyecektir.
- ❖ Öksürürken, hapşırırken veya burun temizlerken, tek kullanımlık mendil ile ağız ve burnun kapatılması ya da kol içine hapşırılıp öksürülmesi, kullanılmış mendillerin çöp kutusuna atılması, sonrasında ellerin su ve sabunla yıkanması etkili enfeksiyon kontrol önlemleridir.

PANDEMİ ÖNCESİ DÖNEM

- ❖ Ana amaç, sık el yıkama alışkanlığı kazandırmak ve damlacık yayılımını engelleyecek şekilde ağız ve burnun kapatılmasını öğretmek olmalıdır.
- ❖ Potansiyel hastalığın bulaşmasını engellemek için aşağıdaki hijyen kuralları konusunda bilgi düzeyini artırıcı eğitim faaliyetleri yapılmalıdır.
- ❖ Öksürürken, hapşırırken ve burnunu temizlerken tek kullanımlık mendiller ile ağız ve burnu kapatmak ya da kol içine hapşırıp öksürmek,
- ❖ Kullanılmış mendilleri en yakın çöp kutusuna atmak,
- ❖ Öksürdükten, hapşırdıktan, mendil kullandıktan sonra, solunum salgılarıyla ve kirli yüzeylerle (solunum salgılarıyla kontamine olmuş yüzeyler) temas ettikten sonra elleri yıkamak,
- ❖ Elleri yıkamadan göz ve burun mukozasına temastan kaçınmak.
- ❖ Doğru el yıkama tekniğini ve enfeksiyon kontrol önlemlerini anlatan posterler, çıkartmalar dikkat çekmek için görünür yerlere (toplu taşıma araçları, hastane girişleri, eğitim kurumları, AVM vb.) asılmalıdır.
- ❖ Sosyal iletişim araçları kullanılarak sürekli bilgilendirme yapılmalı, mümkünse kamu spotları yayınlanmalıdır.
- ❖ Hastalık yayılımını azaltmak amacıyla semptomlar kaybolana kadar hasta kişilerin kalabalık ortamlara girmemesi ve evde istirahat etmesi teşvik edilmelidir.
- ❖ Mevsimsel influenza aşısı konusunda bilgilendirme çalışmaları yapılmalı, risk gruplarının mevsimsel influenza aşısını yaptırması teşvik edilmelidir

PANDEMİ DÖNEMİ

Pandemi öncesi dönemde önerilen enfeksiyon korunma ve kontrol önlemlerine ek olarak;

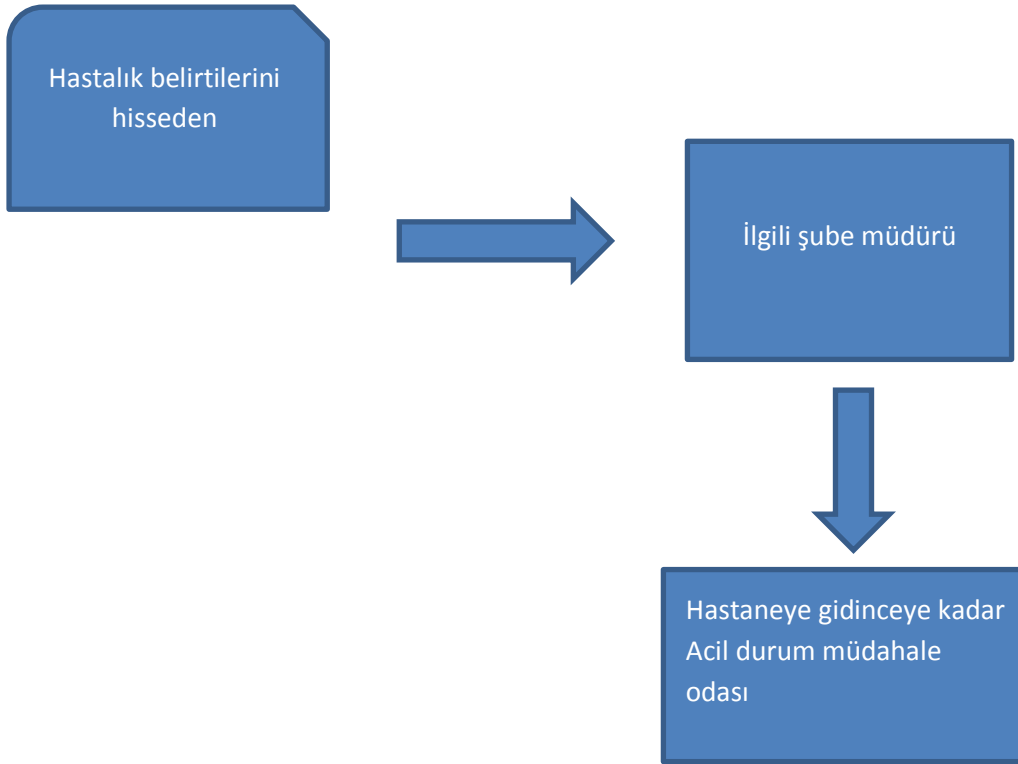
- ❖ Pandemi ve korunma ve kontrol önlemleri konusunda sosyal iletişim araçları kullanılarak daha fazla bilgilendirme yapılmalıdır. Bilgi kirliliğinden kaçınılmalıdır.
- ❖ Hasta kişilerin bulaştırıcılığı geçene kadar kapalı alanlarda cerrahi maske kullanımının teşvik edilmesi sağlanmalıdır.
- ❖ Hastalığın bulaşma hızının azaltılması maksadıyla, özellikle toplu yaşanan yerlerde kalanlar, bütün kamu kurumlarında ve iş yerlerinde semptomu olan kişilerin semptomu kaybolana kadar cerrahi maske kullanımı sağlanmalıdır.
- ❖ Pandemi döneminde hasta ve sağlıklı kişilere (özellikle risk grubunda olanlarda) mümkün olduğunca evde kalması ve halka açık alanlardan uzak durması önerilmelidir.
- ❖ Pandemi döneminde hasta ve sağlıklı kişiler; virüsün ve hastalığın yayılımını azaltmak için tokalaşma, sarılma, öpüşme gibi sosyal selamlaşma alışkanlıklarını azaltmalıdır.
- ❖ İnfluenza virüslerinin cansız yüzeylerde uzun süre kalabilmesi nedeniyle bu yüzeylere temas ile hastalığın bulaşmasının engellenmesi için sık temas edilen yüzeyler (telefon, kapı kolu, masa gibi eller ile sık temas edilen yüzeyler) uygun temizlik malzemeleri ile günde en az bir kere olmak üzere ve gerektiğinde temizlenmeli ve dezenfeksiyonu sağlanmalıdır.
- ❖ Damlacık yolu bulaşımı önlemek için hasta kişilere bir metreden fazla yaklaşımdan kaçınılmalı, daha yakın temas veya pandemi durumunda hasta kişinin odasına cerrahi maske ile girilmelidir.
- ❖ Pandeminin şiddetli (bulaştırıcılık ve vaka ölüm hızının yüksek) olması durumunda hastalık yayılımını hızlandıracak;
- ❖ Kalabalık ortamda uzun süre kalınmasına neden olabilecek konser, tiyatro, toplantı, sinema gibi kapalı alan aktiviteleri sağlık otoriteleri önerilerine uygun şekilde ertelenmelidir.
- ❖ Devamsızlıklar ve iş gücü kayıpları göz önüne alınarak, gereğinde eğitim kurumu ve iş yerlerinin çalışmalarına ara verilmelidir.
- ❖ Evde bulunan hasta kişi/kişilerin diğer ev halkına hastalığı bulaştırmasını engellemek amacıyla hastanın ortak kullanım malzemelerinin (havlu, tabak, bardak vb.) ayrılması, aynı kaptan yemek yenilmemesi, odasının ayrılması ve ev içindeki ortak yaşam alanlarında hasta kişinin cerrahi maske takması sağlanmalıdır.
- ❖ Sağlık kurumlarına acil olmadıkça özellikle kronik hastalığı olan kişiler de dâhil olmak üzere başvurularının azaltılması önerilmelidir.
- ❖ Vaka tanımı belirlenerek, farklı iletişim kanalları aracılığı ile (afiş, broşür, internet, kısa mesaj gibi) semptomu olan kişilerin hangi durumlarda hangi sağlık kurumuna başvuracağı konusunda bilgilendirme yapılmalıdır.
- ❖ Pandemi aşısının temin edilmesinin ardından, aşılama çalışmaları yürütülmelidir.

- ❖ Hasta kişiler bulaşın engellenmesi amacı ile zorunlu haller olmadıkça toplu yaşam alanlarından uzak durmalı, halka açık alanlarda (toplu taşıma araçları, bekleme salonları, alışveriş mekânları gibi) solunum salgılarını bulaştırmamak ve çevresel kirlenmeyi azaltmak amacıyla cerrahi maske takmalı
- ❖ Cerrahi maske ve diğer ihtiyaçlar kurumlar tarafından karşılanacak olup ihtiyaç halinde Sağlık Müdürlüğünden istenecektir

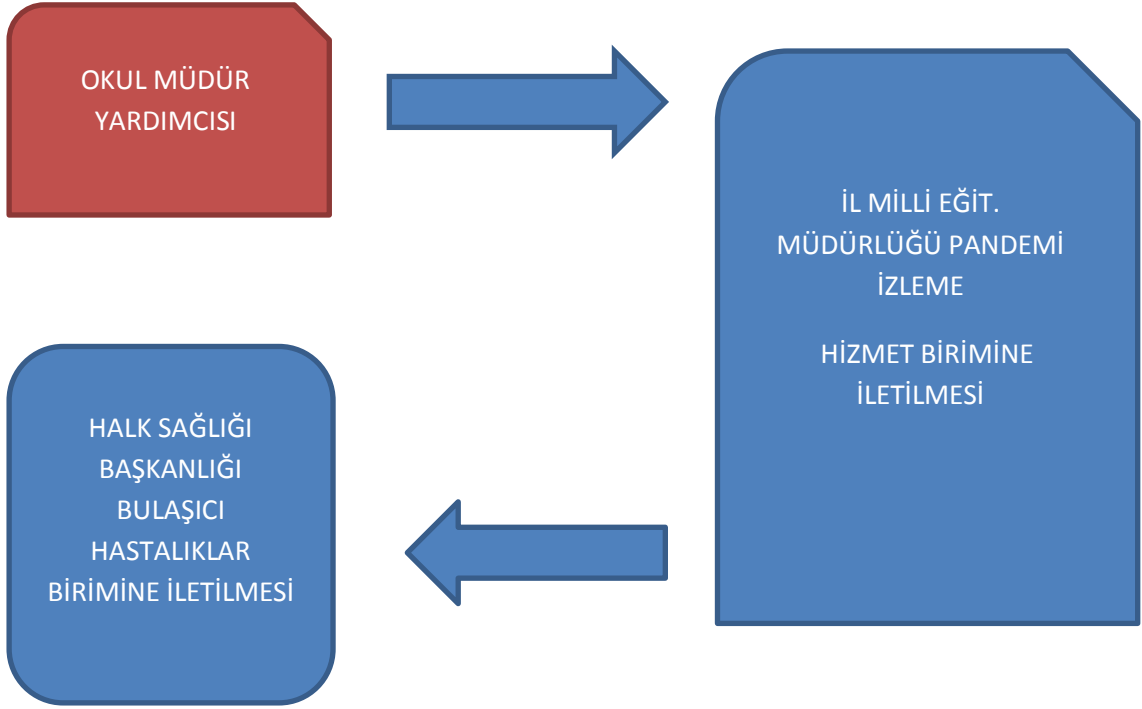

PANDEMİ DURUMUNDA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ VE BAĞLI
KURULUŞLARIN PANDEMİ VERİ BİLDİRİM İLETİŞİM ZİNCİRİ

MESAI SAATLERİNDE KURUM İLETİŞİM ZİNCİRİ KURUM İÇİ ÇALISAN

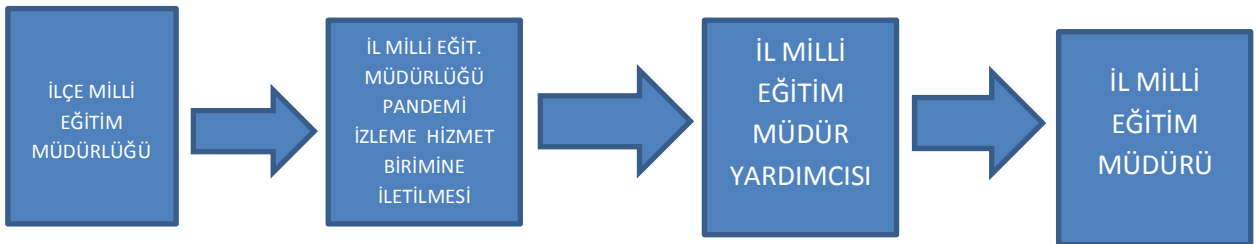

OKULLARIN VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ

İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNDE VERİ İLETİŞİM ZİNCİRİ

İLÇELER KENDİ VERİLERİNİ İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜNE İLETTİKTEN SONRAKİ İŞLEMDE AŞAĞIDAKİ İLETİŞİM ZİNCİRİNİ İZLEYECEKTİR

İL HABERLEŐME LİSTESİ

İL Milli Eğitim M¼d¼r¼	MEHMET FARUK TEKİN
İL Milli Eğitim M¼d.Yrd	NERİMAN KARAKOÇ
İL Milli Eğitim M¼d.Yrd	İSHAK HASANOĞLU
İL Milli Eğitim M¼d.Yrd	EDİP ERDOĞAN
Destek Hizmetleri Şubesi	NERİMAN KARAKOÇ
Hayat Boyu Öğrenme Şubesi	FIRAT KAYA
Mesleki Tek. Eğit. Hizmetleri Şubesi	MEHMET ÖZMÜŐ
Ortaöğretim Hizmetleri Şubesi	MEHMET ÖZMÜŐ
Özel Eğit. veRehb.Hiz. Şubesi	SELAHATTİN BİLGİÇ
Özel Öğretim Kurum. Hiz.Őub	MEHMET SEBİH ÖZDEN
Temel Eğitim Hizmetleri Şubesi	İSHAK HASANOĞLU
İŞ Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi	İSMET MIZRAK
İŞ Yeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Okul Sağlığı	EMRAH KARAKAL

İLÇE HABERLEŐME LİSTESİ

İLÇE ADI	İLÇE MİLLİ EĞİT.MÜDÜRÜ
MERKEZ	MEHMET FARUK TEKİN
DOĞUBAYAZIT	MEHMET EMİN ELNAZİK
ELEŞKİRT	BURHAN KURT
TUTAK	NECMİ KARAOĞLAN
HAMUR	KAYA KARAKOÇ
PATNOS	YAKUP TAŐDEMİR
TAŞLIÇAY	AHMET KAYA
DİYADİN	ATİLLA ASLAN